

ORGANITZACIONS EMPRESARIALS

La Cambra intenta ressuscitar el Consolat de Mar

Aquesta institució medieval caiguda en desús vol ser el mediador o àrbitre preferit per evitar els jutjats

ÀLEX FONT MANTÉ
BARCELONA

¿Què té a veure una institució medieval, nascuda el segle XIII, amb els conflictes que avui viuen els propietaris de locals comercials i els seus llogaters? Aparentment no gaire, però la Cambra de Comerç de Barcelona està convençuda que sí.

El Consolat de Mar és una institució completament desconeguda pel comú dels mortals que viuen al segle XXI, però la Cambra vol ressuscitar-lo perquè recuperi una part del protagonisme perdut, segons explica Jordi Domingo, que el 2020 va ser nomenat cònsol major i que és qui està intentant insuflar una nova vida a aquesta institució en la resolució extrajudicial de conflictes empresarials.

El Consolat de Mar va ser “el primer exemple de globalització al món”, assegura Domingo citant l'acadèmic Josep Anton Acebillo. Aquest organisme, nascut a Barcelona i que “va arribar a tenir 80 delegacions per la Mediterrània”, va establir “el primer codi de comerç internacional del món”, afirma. La seva virtut és que va ser un organisme “pioner en la resolució alternativa de conflictes” a través de la mediació i l'arbitratge. Amb el pas dels segles, la seva importància va anar minvant, sigui per la competència dels territoris que pertanyien a la Lliga Hanseàtica o per la codificació que va impulsar Napoleó. Aquest declivi va culminar amb la creació de les cambres de comerç: la de Barcelona data del 1886.

Des de llavors, el Consolat de Mar ha subsistit en “un estat vegetatiu”, segons el cònsol major, tot i que el 1956 la mateixa Cambra va intentar recuperar-lo. Però fins ara tan sols feia “quatre arbitratges, algunes mediacions i un sopar a l'any”.

L'objectiu de Jordi Domingo és que el Consolat de Mar es converteixi en un instrument recurrent per resoldre conflictes fora dels tribunals, sigui amb mediacions (que duren entre 4 i 6 setmanes i no impedeixen que els afectats puguin recórrer als tribunals posteriorment) o amb arbitratges (que duren

El cònsol major del Consolat de Mar, Jordi Domingo, en un dels salons de la institució. FRANCESC MELCION

entre 3 i 6 mesos i eliminen la possibilitat d'un judici, perquè la decisió dels àrbitres és definitiva). Segons Domingo, qualsevol d'aquestes dues solucions acostuma a ser millor que anar als tribunals, on la sentència en primera instància triga més d'un any a arribar (i si acaba al Suprem, els terminis s'acosten a una dècada).

El cònsol reconeix que, d'entrada, el client ha de pagar tant a l'advocat com a l'àrbitre o mediador, i això fa –almenys a curt termini– que el cost sigui més elevat que acudir als tribunals. Però el fet que la solució arribi abans permet “estalviar-se temps, diners... i fins i tot psicòlegs”, sosté Domingo. Els que potser són més reticents a aquest instrument són els advocats, perquè “pensen que amb això guanyen menys diners” perquè escurça els conflictes, segons el cònsol major, que també és advocat de professió.

Negociació
L'Estat prepara una reforma per obligar les empreses a fer mediacions

L'oportunitat per a aquests serveis arribarà gràcies a la llei que el govern espanyol prepara per impulsar la mediació, en un intent d'alliberar els tribunals, molt saturats. Aquesta reforma (que encara està en avantprojecte i no té data d'aprovació) obligarà les empreses que tinguin un conflicte a passar per una mediació abans d'anar a judici. Si no s'acredita aquesta negociació prèvia, no es podrà acudir als tribunals.

Mar de conflictes

El Consolat també percep que la crisi actual, amb profusió de conflictes immobiliaris, empresarials o de concursos de creditors, pot ser una ocasió perquè ciutadans i empreses els coneguin. “Podem actuar sobre qualsevol conflicte empresarial”, sentència Domingo.

El cert és que avui ja existeixen òrgans que fan aquests serveis, com el Tribunal Arbitral de Barcelona i les conciliacions que fa la Genera-

litat. Però Domingo aspira que la nova llei permeti que el Consolat es converteixi en “un referent”. “Nosaltres tenim una història, som una institució del país i tenim una neutralitat absoluta”, esgrimeix com a motius pels quals algú hauria d'acollir-se a la mediació o l'arbitratge del Consolat de Mar en comptes d'acudir a altres institucions.

Per aconseguir que els serveis del Consolat es converteixin en un instrument habitual, els contractes “haurien d'anar posant” cada cop més que, en cas de conflicte, aquest serà l'organisme que mediarà o arbitrarà per trobar una solució. Però si el contracte no ho explicita també s'hi pot anar “siles dues parts hi estan d'acord”. Actualment, ja compten amb prop de 80 mediadors registrats, que han fet els cursos corresponents per tenir la titulació que els permeti fer aquesta tasca. I estan oberts a tenir-ne més si se'ls gira feina. ■